

Pohjoinen ulottuvuus mullistaa alueiden Euroopan

Aluevaltiotarkastelussa Suomi on osa Hansaa, jonka eteläinen ydin on Hampuri-Pietari-akseli. Saksalaisen aluetaloustieteilijä Nikolai Lutzin mukaan Hansa on merellinen yhteisö, jossa merenkulku, kauppa ja hyvinvointi liittyvät yhteen. Hansa-maille Pohjoinen ulottuvuus voi merkitä kolmea eri väylää:

- (1) **Jäämeren väylä ja sen jatkona Koillisväylä** - valtavat luonnonvarat odottavat hyödyntäjänsä Jäämeren valtioissa meren rannoilla, mannerjalustassa ja reunavaltioissa kuten Suomi tai Ruotsi.
- (2) **Suomi-Moskova-Aasia-rautatieyhteys** – tarjoaa ainutlaatuisen yhteyden Suomen kautta Moskovan markkinoille (ydinalue 10 miljoonaa ihmistä) ja sitä kautta kohti Aasian kasvutalouksia.
- (3) **Itämeren vaikutusalue (catchment)** tarjoaa pohjois-etelä-suuntaisen väylän Baltian kautta kohti Balkania, Turkia ja Lähi-itää – on Euroopan yhdentymisen johdosta valokeilassa ja voisi muodostua osaksi Suomen Jäämeren väylää.

Talousmaantieteen muutokset ovat dynaamisia Hansan kasvusuunnilla. Poliitiikkaa on vaikea ennakoida. Ennakoinnin perusta on markkinat; talouskasvu syntyy aina ja vain tehokkaiden markkinoiden kautta. Markkinat ovat tehokkaimmat siellä, missä ihmiset liikkuvat, vaikuttavat ja innovoivat. Hansa on perinteisesti ollut kaupallinen väylä laajasti myös Euroopan sisällä, jossa Nikolai Lutzky erottaa seitsemän talousaluetta:

- (1) Välimeren talousalue
- (2) *Länsi-Euroopan ydinmarkkinat*
- (3) *Pohjanmeren talousalue*
- (4) *Hansa-alue*
- (5) *Keski-Euroopan metropoliydin*
- (6) Venäjä
- (7) Balkan

Hansa on perinteisesti yhdistänyt Euroopan talousalueita kauppaväylänä ja yhtä lailla Euroopan idäntiehen. Hansa on edelleen idän portti mutta Hansa ei synny poliittisin päätöksin vaan kauppamiesten toimesta. Hansa merkitsee markkinainvestointeja. Sama pätee muihin talousalueisiin ja erityisen hyvin Venäjään.

Alueiden Eurooppa mullistuu ratkaisevasti, kun siihen lisätään Jäämeren ranta- ja reunavaltioiden kautta piirtyvä ellipsi (Pohjoinen ulottuvuus¹).

Haasteena on se, että nyt pitäisi synnyttää yli alueiden toimivia ryhmiä, joissa on edustajia Hansamaista ja Venäjältä sekä Kanadasta, Yhdysvalloista, Japanista, Koreasta ja Kiinasta. Kansainvälisen verkostoinnin työvälineeksi on perusteltua tuottaa seminaarin järjestäjätahojen/Pohjoisen ulottuvuuden työryhmän toimesta (toimittajana teemaan perehtynyt tulevaisuudentutkija ja maantieteilijä YTT, Yrjö Myllylä) laadukas julkaisu nimikkeellä: ***The Arctic Sea regions – the biggest opportunity of our planet in the 2010s.***

¹ Toim. Yrjö Myllylän lisäys: Arto Lahti ja 2.11.2011 seminaarijärjestäjät tarkoittavat seminaarissa käytettävällä Pohjoisella ulottuvuudella myös Itämeren piirin maat sisältävää ”Arktista ulottuvuutta”, kuin EU:n hallinnossa ja sopimuksissa käytettyä *Pohjoista ulottuvuutta*, joka käytännössä rajautuu Euroopan alueelle, tai ylittäen sen rajat vain hiukan Koillis-Euroopan / Venäjän Uralin suunnassa ja pohjoisessa Jäämeren suunnassa.